

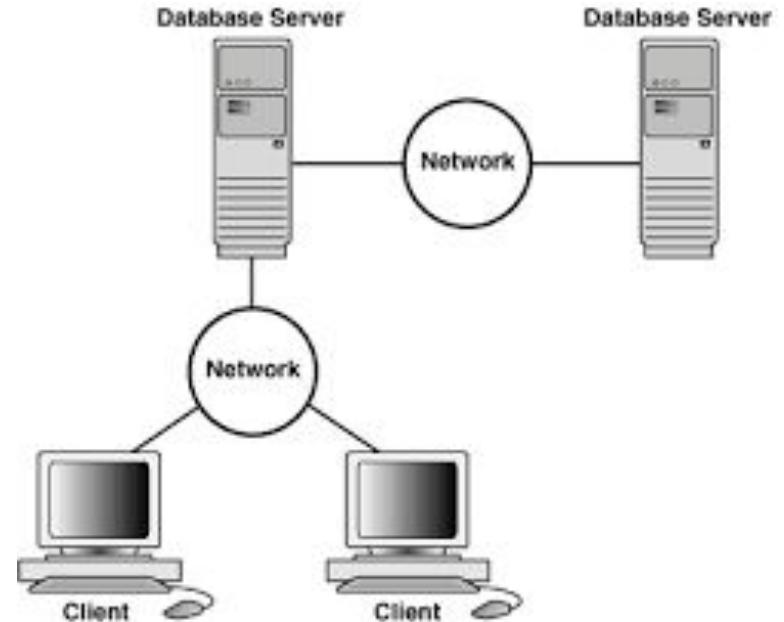
Relációs adatbázis- rendszerek

Kovács László, ME

Adatbázis-rendszer

Adatbázis szintű perzisztencia szerepe:

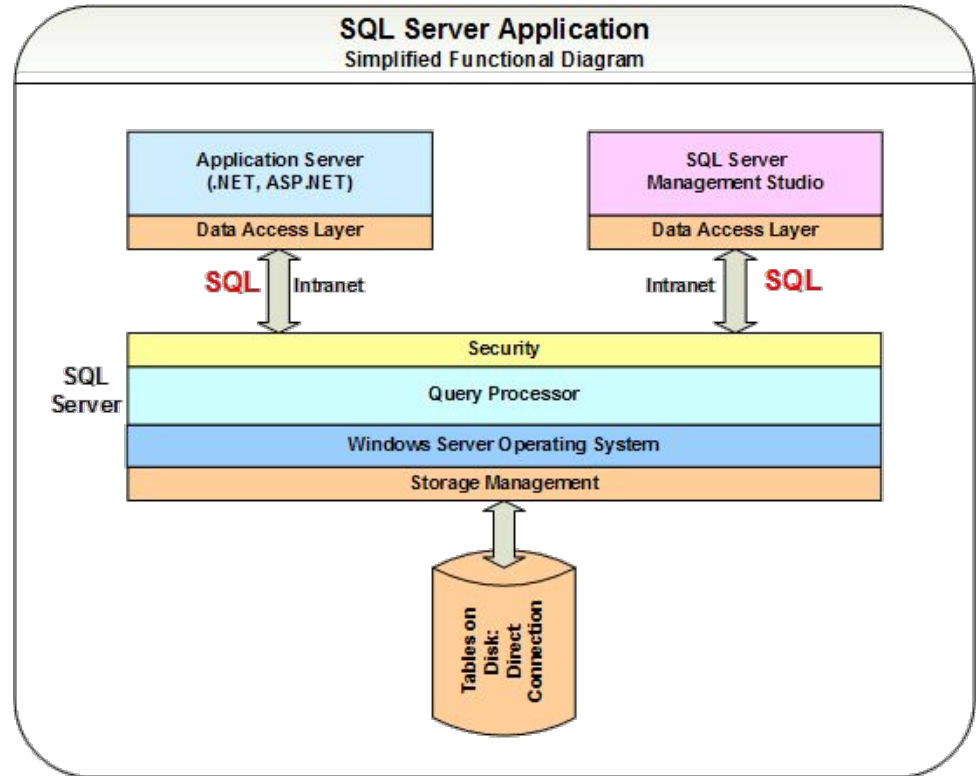
- központi tárolás
- osztott, párhuzamos elérés
- adatvédelmi funkciók
- rugalmas modellezés
- hatékony adatkezelés
- központi menedzselés
- támogató szolgáltatások
- szabvány interfész, nyitottság

Adatbázis-rendszer komponensei

Adatbázis szerver elemei:

- interfész réteg (hálózat,..)
- közös szerver processzek (DBMS)
- felhasználói processzek
- közös memória
- adatbázis (DB)
- adat-állományok
- vezérlő, napló,.. állományok

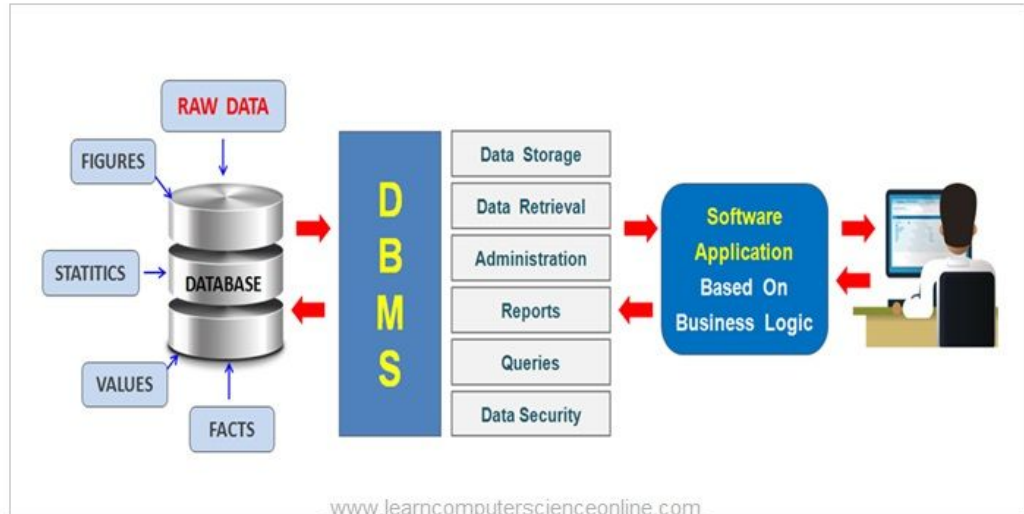

Adatbázis komponensei

DB: integrált adatrendszer az adatok és metaadatok perzisztens tárolására és osztott elérésre, ahol az adatalemek és kapcsolatok adatmodell szerint kerülnek tárolásra.

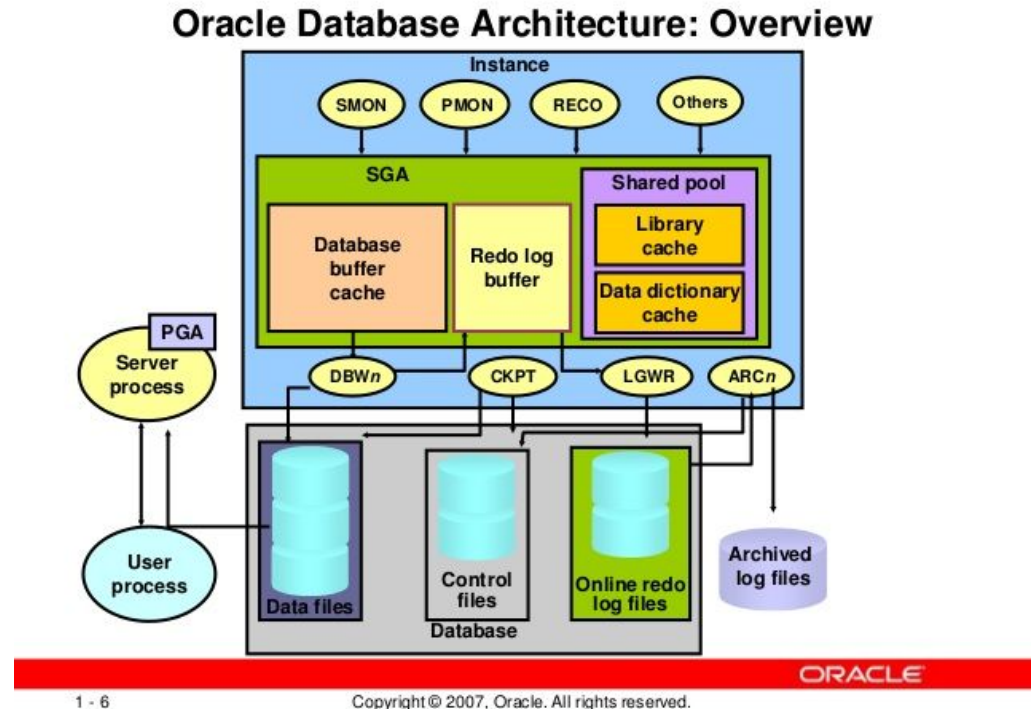
- elemi adatok
- kontainer adatok
- kapcsolatok
- séma adatok
- védelmi adatok
- hatékonysági adatok
- program kód

RDBMS - What Is RDBMS ?

Adatbázis-rendszer komponensei

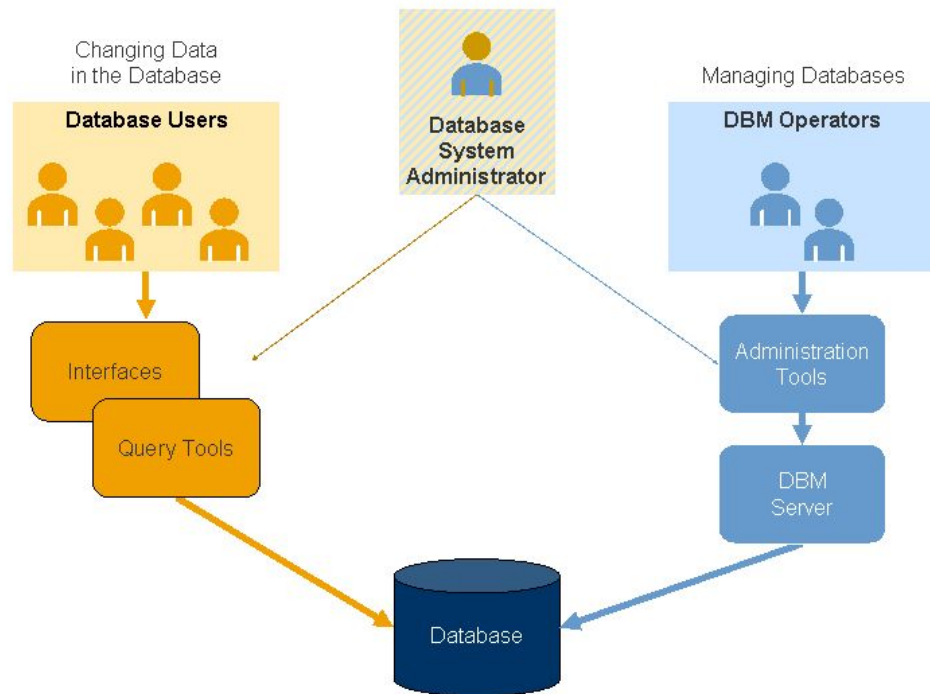
- interfész
- szintaktikai ellenőrzés
- szemantikai ellenőrzés
- jogosultság ellenőrzés
- aktív elemek
- műveleti gráf
- optimalizálás
- tranzakció kezelés
- naplózás
- IO

Adatbázis fejlesztés

Az adatbázis fejlesztés rendszerint

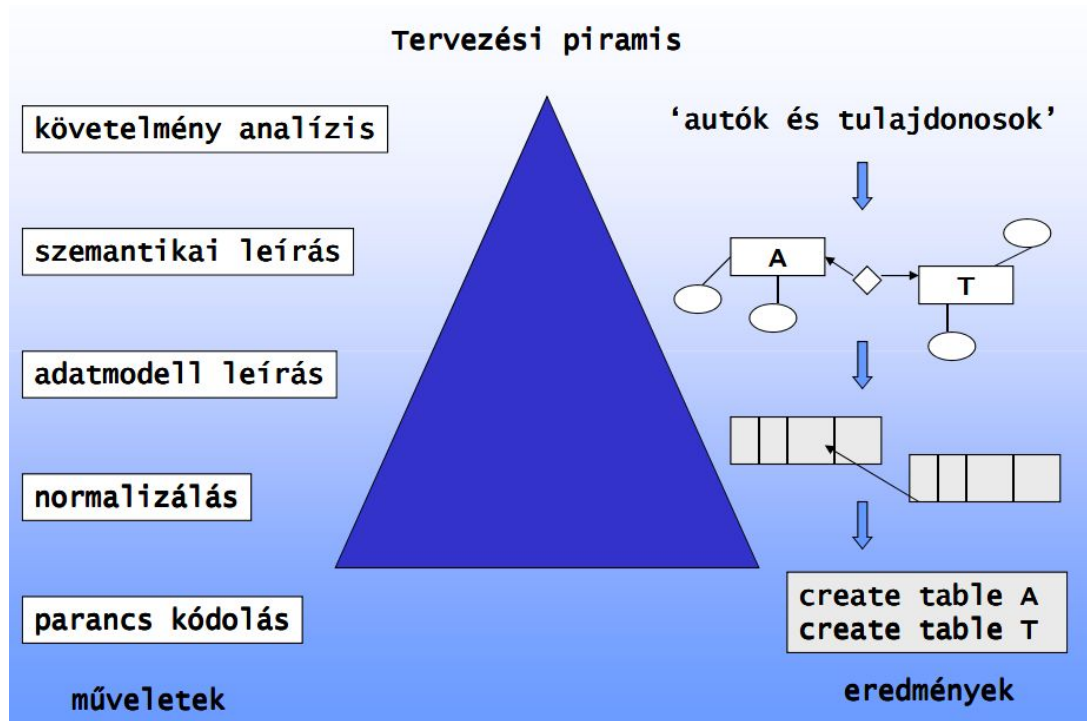
- csoportmunka
- egy IR rendszer része
- alapvető fontosságú (módosítási költségek)
- hosszútávú hatás
- rugalmasság igénye
- háttérmunka
- dokumentálandó

Adatbázis tervezés lépései

Fejlesztési módszertan:

- stabil alapelemek
- jól kidolgozott
- alternatív módszerek
- lépések:
 - követelmény elemzés
 - fogalomszótár
 - szemantikai modell
 - logikai adatmodell
 - parancskódolás
 - implementálás
 - tesztelés

Adatbázis tervezés lépései

Adatmodell szerepe:
formális keretrendszer az
adatrendszer leírására, elvi
kezelésére.

Elemei:

- séma, szerkezet
- integritás
- műveletek

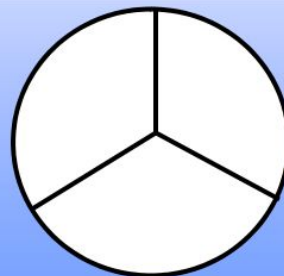
Adatmodell : azon formalizmus, melynek segítségével megadhatók a vizsgált problémakör adatelemeinek szerkezete, viselkedése.

Séma: az adatmodell felhasználásával létrehozott adatszerkezet

Előfordulás: a séma értékekkel kitöltött példánya

Adatmodell elemei

struktúra leíró
építő elemek
definiálása

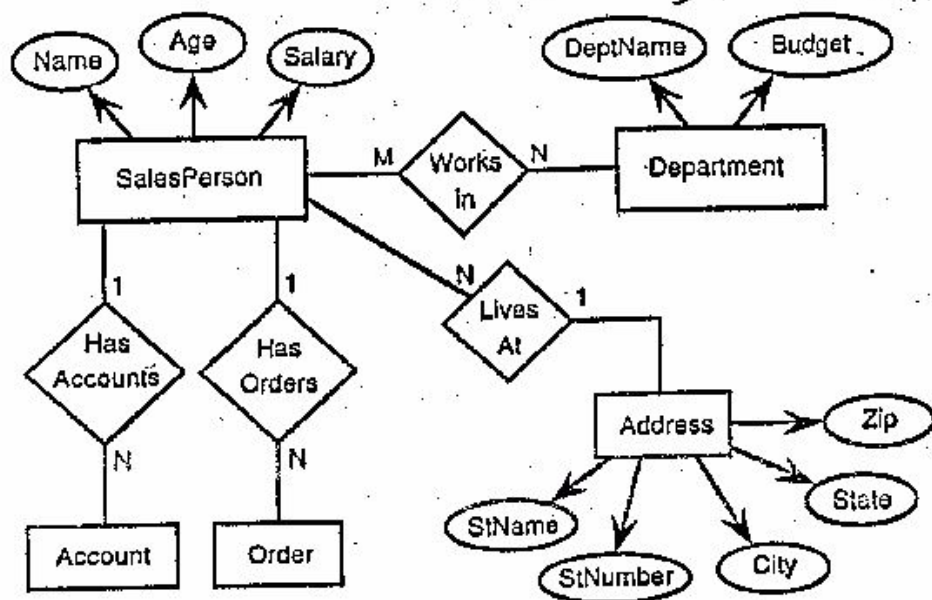
művelet leíró
elvégezhető
operációk

integritási feltételek
statikus vagy aktív szabályok

ER modell szerepe

ER modell:

- relációs modellhez igazodik
- leggyakrabban használt
- struktúra orientált
- asszociáció alapú
- lokális tulajdonságok
- minimális integritási rész
- rugalmas
- grafikus

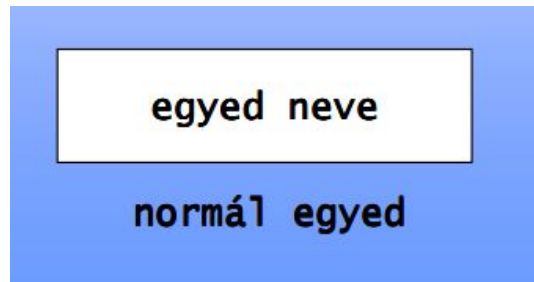
ER modell elemei

ER modell elemei:

- egyed
- kapcsolat
- tulajdonság

Egyed:

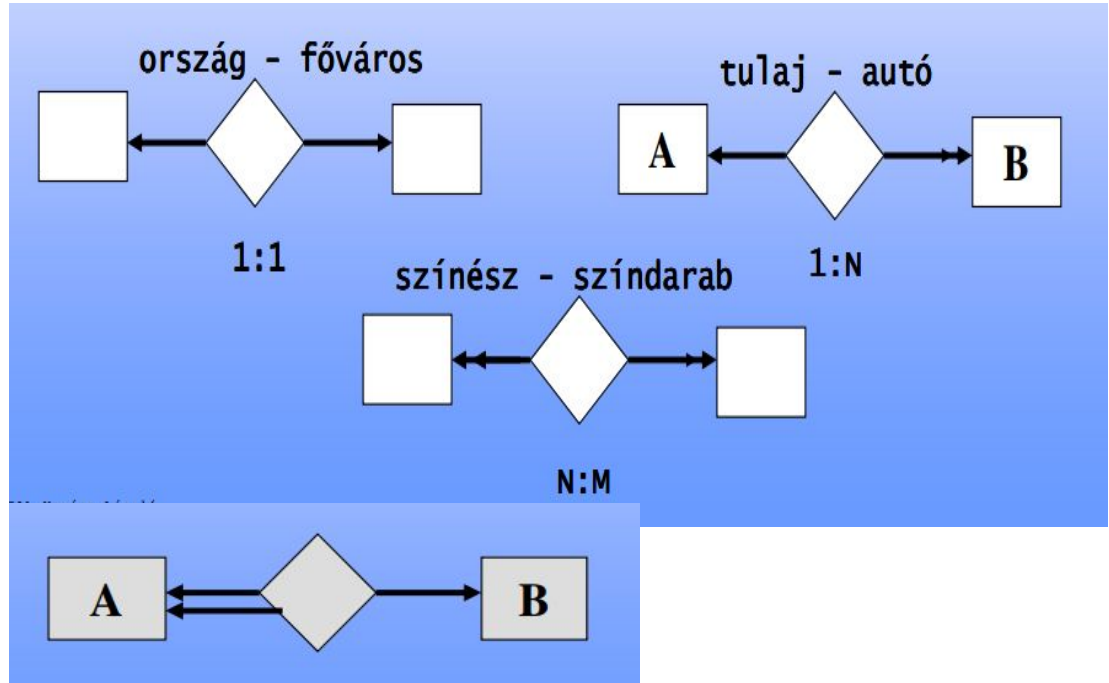
- önálló léttel bír
- tulajdonságai vannak
- független lét
- lehet normál vagy gyenge

ER modell elemei

Kapcsolatok:

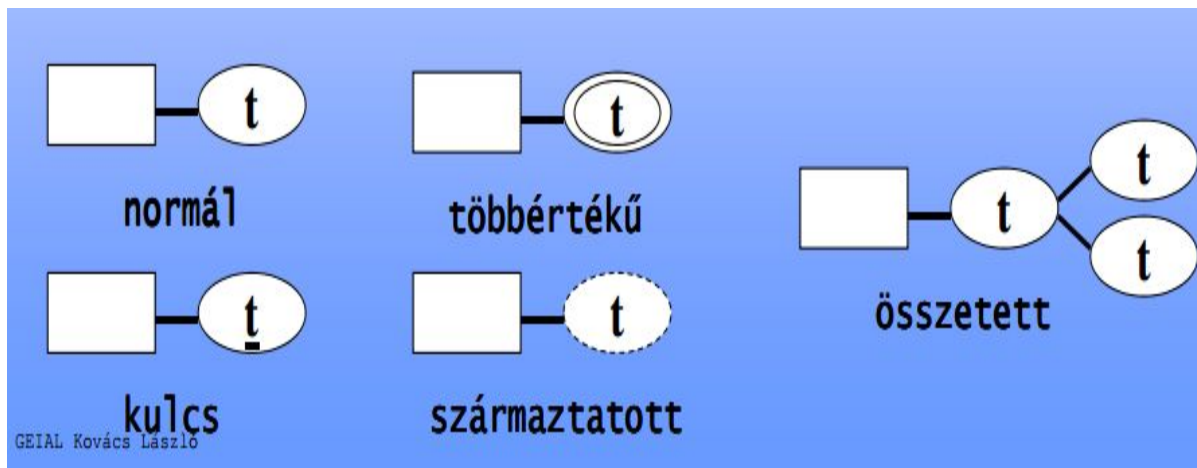
- asszociáció alapú
- számosság :
 - egy-egy
 - egy-több
 - több-több
- kötelező jelleg:
 - opcionális
 - kötelező
- Chen féle jelölés
- lehet reflexiv kapcsolódás is

ER modell elemei

Tulajdonságok:

- leíró adatok
- értékek tárolása
- jellege:
 - atomi
 - többértékű
 - összetett
 - származtatott
- kombinálható
- lehet egyednek és kapcsolatnak is tulajdonsága

ER minta

CUSTOMER

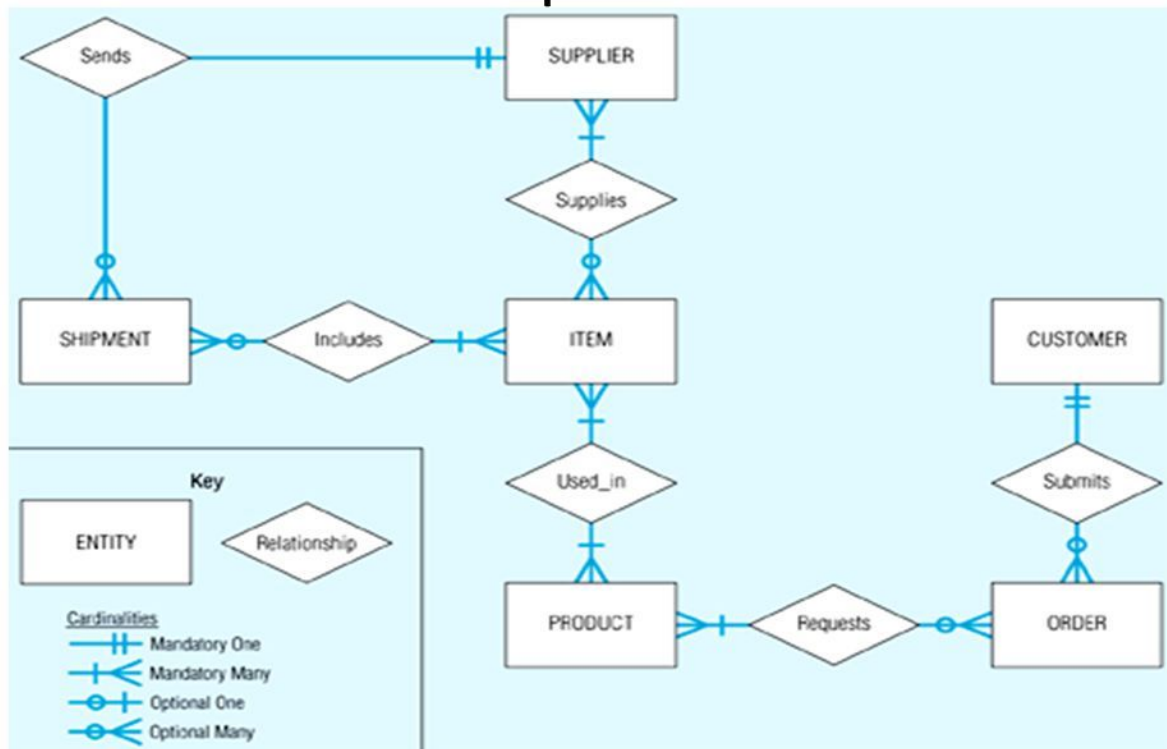
ORDER

PRODUCT

ITEM

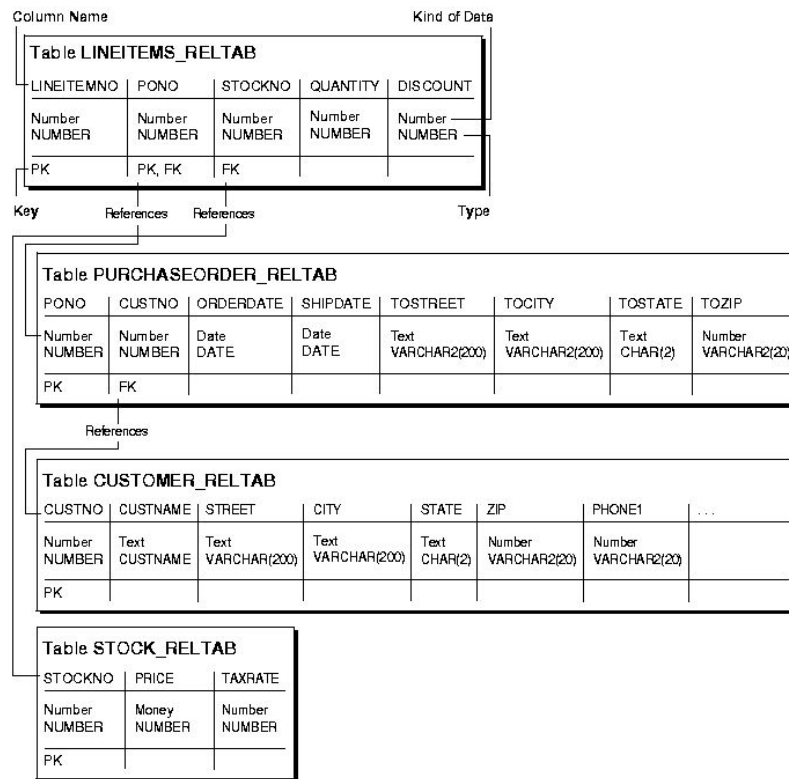
SHIPMENT

Sample ERD

Relációs tábla elemei

- mező: elemi érték
- mezőséma: (név, típus, megkötés)
- rekord: mezők együttese
- rekordséma: mezőséma együttese
- reláció: azonos sémájú rekordok halmaza
- relációséma = mezőséma
- adatbázis: relációk együttese
- adatbázisséma: relációsémák együttese

Kapcsolatok nyilvántartása relációs modellben

Kapcsolat ábrázolás módja:

- asszociatív alapú
- idegen kulcs mező
(a hivatkozott rekord kulcs értékét tartalmazza)
- egy rekordra mutat
- azonos adattípus
- rugalmasság
- lassabb illesztés

EMPLOYEE

Employee_ID	First_Name	Last_Name	Hire_Date	Manager	Department_ID
37	Frances	Newton	14-SEP-2005		
1234	Donald	Newton	24-SEP-2006	28	10
7895	Matthew	Michaels	16-MAY-2007	28	10

DEPARTMENT

Department_ID	Name
10	Accounting
20	Payroll

(1)

(M)

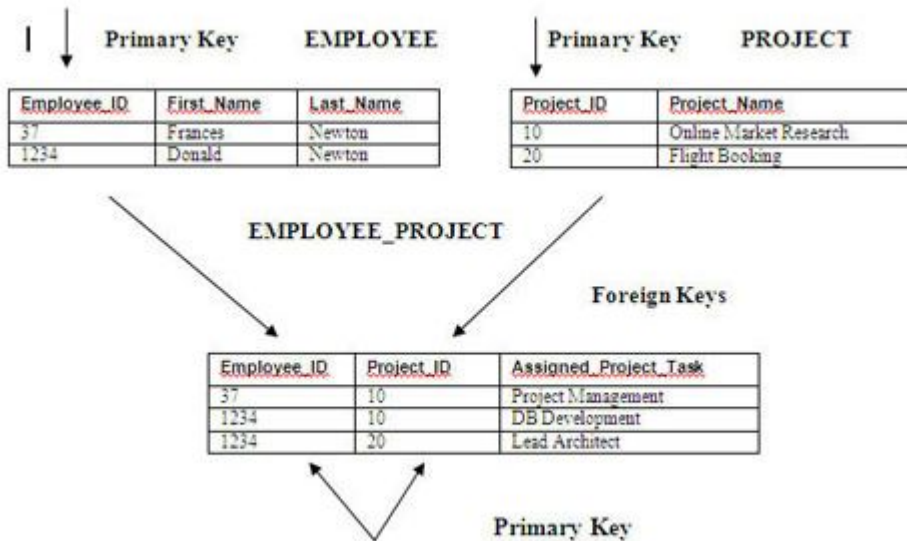
Kapcsolatok nyilvántartása relációs modellben

1:N kapcsolat ábrázolása:

Idegen kulcs a gyerek oldalra, amely a szülő rekordra mutat.

N:M kapcsolat ábrázolása:

Külön kapcsolótábla, mely egy-egy idegen kulcsot tartalmaz mindkét félhez

Integritási elemek

Integritási szabályok:

A felvehető adatok értékét korlátozza.

Típusai:

- elsődleges kulcs (PK)
- idegen kulcs (FK)
- egyedi értékek (UN)
- nem lehet üres (NN)
- értékellenőrzés (C)

The screenshot shows a database management interface. At the top, the 'Schema' is set to 'SYSTEM' and the 'Name' is 'PROBA'. The 'Table Type' is 'Normal'. There is an 'Advanced' checkbox checked. On the left, a tree view shows 'Columns', 'Constraints' (selected), 'Indexes', 'Storage', 'Comment', and 'DDL'. The main area displays a list of constraints for the table 'PROBA'.

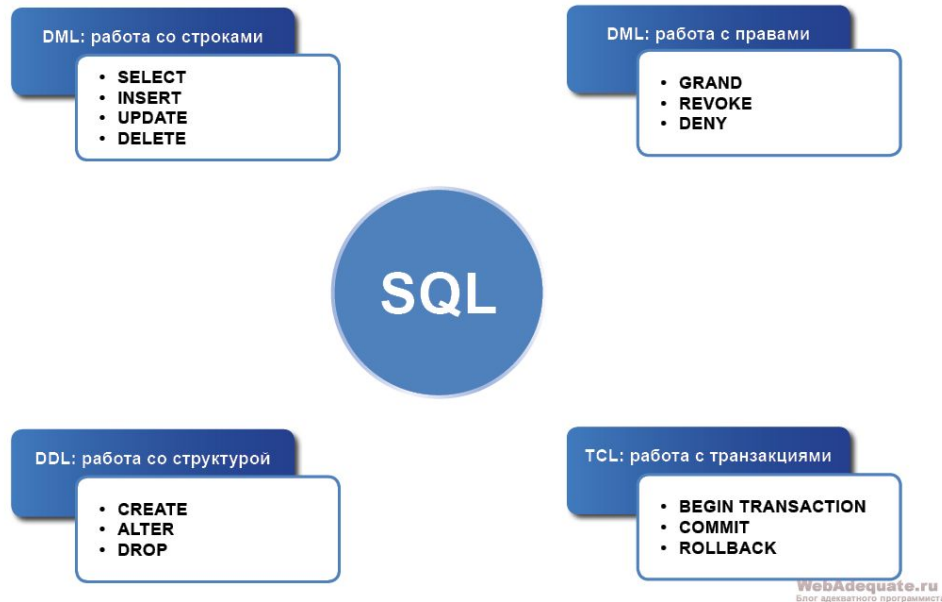
Type	Name	Enabled	Deferrable State
Primary Key	PROBA_PK	☒	Not Deferrable
Unique	PROBA_UK1	☒	Not Deferrable
Foreign Key	PROBA_FK1	☒	Not Deferrable
Check	PROBA_CHK1	☒	Not Deferrable

Below the table, the 'Check Condition' for the selected constraint is shown: `column2 > 10`.

SQL nyelv parancs kategóriák

SQL parancsok kategóriái

- DDL
 - CREATE
 - DROP
 - ALTER
- DML
 - INSERT
 - DELETE
 - UPDATE
- DQL
 - SELECT
- DCL

CREATE TABLE parancs

A CREATE parancs tetszőleges
DB objektum létrehozatalára szolgál

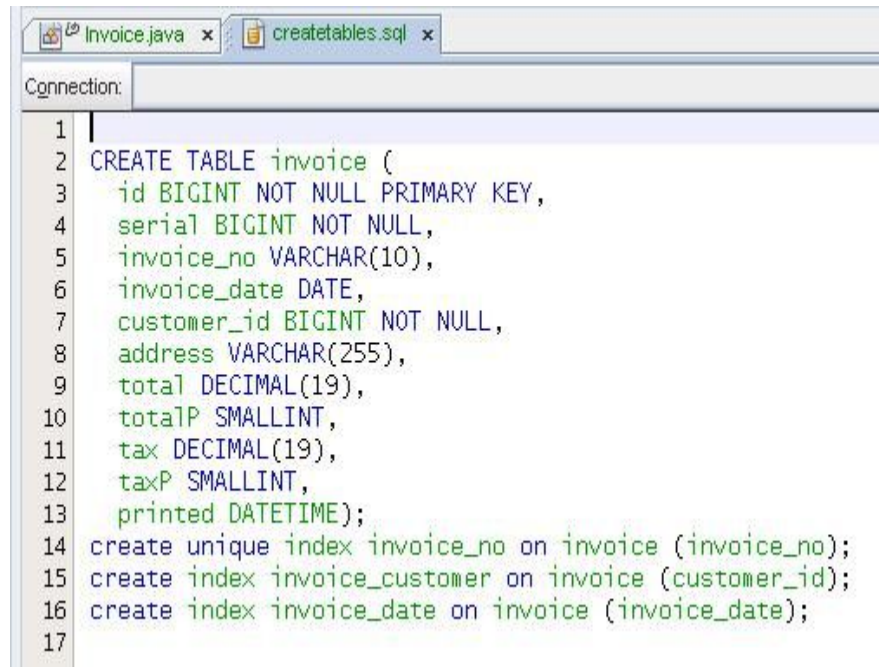
CREATE TIPUS név PARAMÉTEREK

Tábla esetén:

CREATE TABLE tnév

(mnév1 tip1 intl,..., mnév1 topl intl, intr)

tárolási_paraméterek;


```
1 |
2 | CREATE TABLE invoice (
3 |   id BIGINT NOT NULL PRIMARY KEY,
4 |   serial BIGINT NOT NULL,
5 |   invoice_no VARCHAR(10),
6 |   invoice_date DATE,
7 |   customer_id BIGINT NOT NULL,
8 |   address VARCHAR(255),
9 |   total DECIMAL(19),
10 |   totalP SMALLINT,
11 |   tax DECIMAL(19),
12 |   taxP SMALLINT,
13 |   printed DATETIME);
14 | create unique index invoice_no on invoice (invoice_no);
15 | create index invoice_customer on invoice (customer_id);
16 | create index invoice_date on invoice (invoice_date);
17 |
```

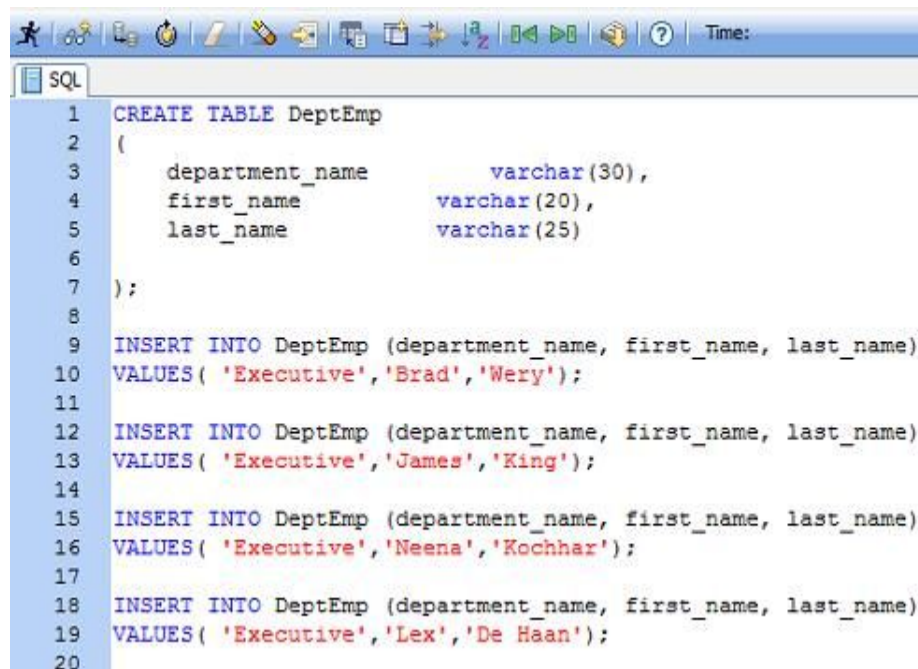
INSERT parancs

Új rekord felvitele

INSERT INTO tnév VALUES (értéklista)

- ügyelni kell a tipusegyezőségre
- ügyelni kell a mezők darabszámára
- nem szükséges minden mezőnek értéket adni

INSERT INTO tnév (mezőlista)
VALUES (értéklista)


```
1 CREATE TABLE DeptEmp
2 (
3     department_name    varchar(30),
4     first_name         varchar(20),
5     last_name          varchar(25)
6 );
7
8
9 INSERT INTO DeptEmp (department_name, first_name, last_name)
10 VALUES ( 'Executive', 'Brad', 'Wery');
11
12 INSERT INTO DeptEmp (department_name, first_name, last_name)
13 VALUES ( 'Executive', 'James', 'King');
14
15 INSERT INTO DeptEmp (department_name, first_name, last_name)
16 VALUES ( 'Executive', 'Neena', 'Kochhar');
17
18 INSERT INTO DeptEmp (department_name, first_name, last_name)
19 VALUES ( 'Executive', 'Lex', 'De Haan');
20
```

SELECT parancs

Adatok lekérdezése

SELECT mezőlista

FROM tábla1

INNER JOIN tábla2 ON feltétel

WHERE feltétel

GROUP BY csakis

...

UNION | INTERSECT ...

...

ORDER BY mezőlista

ORACLE® Database Express Edition

User: SYSTEM

Home > SQL > SQL Commands

☒ Autocommit Display 10

```
SELECT employee_id, first_name, salary
FROM (SELECT employee_id, first_name, salary, rownum AS rnum
      FROM (SELECT employee_id, first_name, salary
            FROM Employee
            ORDER BY salary)
      WHERE rownum<=4)
WHERE rnum>=2;
```

Results Explain Describe Saved SQL History

EMPLOYEE_ID	FIRST_NAME	SALARY
103	Satish	3500
104	Harshal	7300
102	Amit	27000

3 rows returned in 0.01 seconds [CSV Export](#)

Language: en-us

ORACLE RDBMS

Figure 1. Magic Quadrant for Operational Database Management Systems

ORACLE verziók

market share of dbms x Oracle Database Con x Neptun3R - Egyégt x Oracle rendszergézt x Google Neptár x Oracle Database 12c x

www.oracle.com/us/products/database/enterprise-edition/comparisons/index.html

Apps The 100 Best (And Fr... DATABASE Adminis... E-folyóiratok Konyhai vitzisztító, v... Új lap BBC - Podcasts - Ne... Webcasts | Learning ...

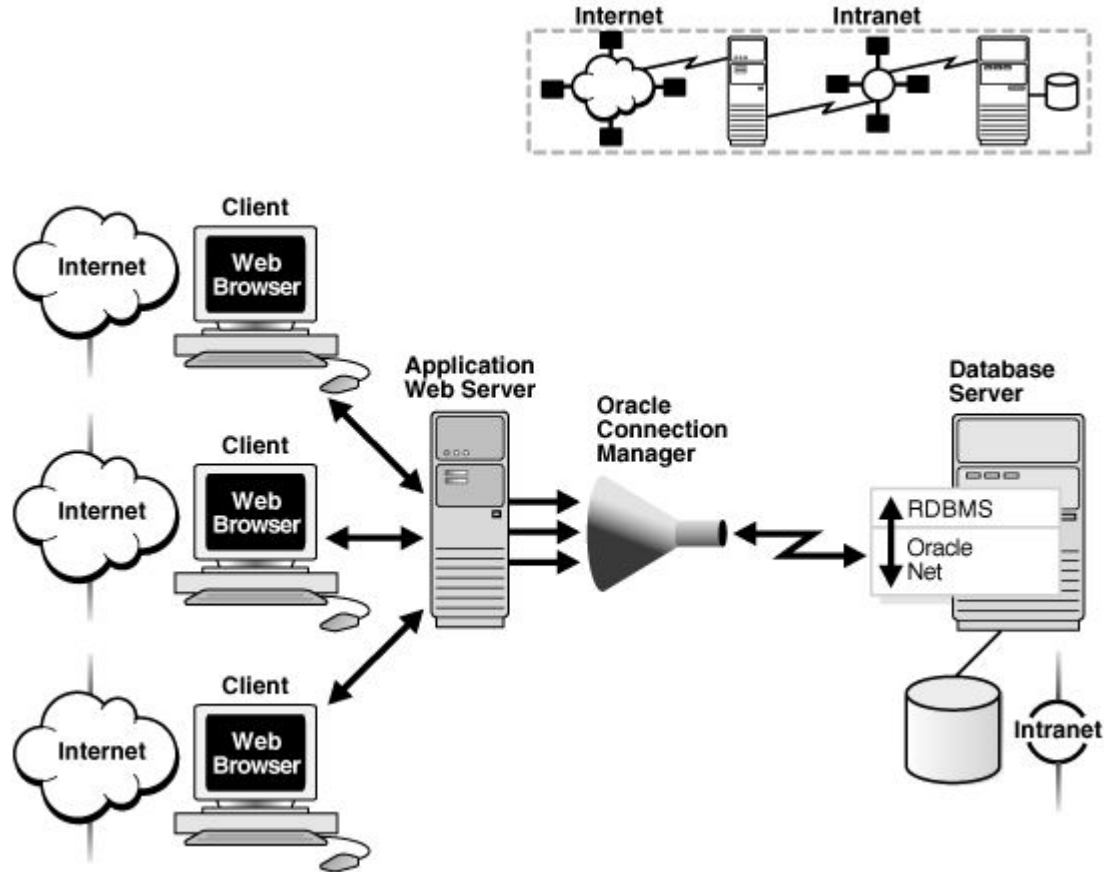
Overview Comparisons Videos Watch Today

	Oracle Database Express Edition Download Now	Oracle Database Standard Edition One Price Now	Oracle Database Standard Edition Price Now	Oracle Database Enterprise Edition Price Now
Maximum	1 CPU	2 Sockets	4 Sockets	No Limit
RAM	1GB	OS Max	OS Max	OS Max
Database Size	11GB	No Limit	No Limit	No Limit
Oracle Multitenant				Option
Big Data and Data Warehousing				
Oracle Advanced Compression				Option
Oracle OLAP				Option
Oracle Partitioning				Option
Oracle Advanced Analytics				Option
Transportable Tablespaces, including Cross-Platform				●
Star Query Optimization	PL/SQL only	●	●	●
Summary Management - Materialized View Query Rewrite				●
Information Lifecycle Management				●

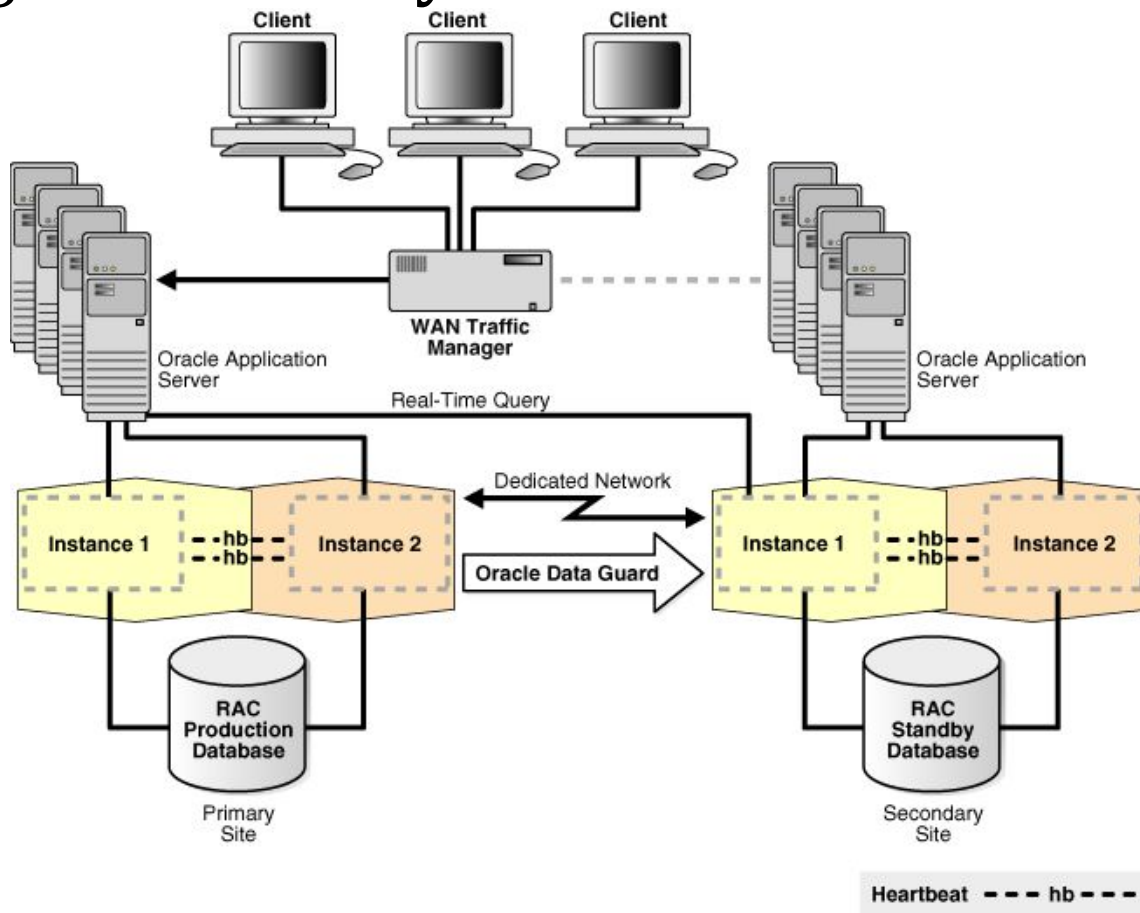

 Plug into the Cloud with Oracle Database 12c
[WATCH NOW](#)

ORACLE kliens szerver struktúra

ORACLE high availability struktúra

DB-Engines Ranking

